

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

ISIRI

1343

2nd. revision

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

استاندارد ملی ایران

۱۳۴۳

تجدید نظر دوم

روان کنده‌ها – روغن موتور برای موتورهای
بنزینی و دیزلی سبک در سطح کیفیت
معادل با API SE/CC – ویژگی‌ها

Lubricants – Engine oil for use in gasoline
and light-duty diesel engines equivalent
to API SE / CC – Specifications

ICS: 71.080

به نام خدا

آشنایی با مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و الزامات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان مؤسسه^{*} صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذیصلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی می شود که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که مؤسسه استاندارد تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱ کمیسیون بین المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرين پیشرفت‌های علمي، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گيری می شود.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و / یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. مؤسسه می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمانها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست-محیطی، آزمایشگاهها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، مؤسسه استاندارد این گونه سازمانها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آنها اعطا و بر عملکرد آنها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاهای کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبهای و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این مؤسسه است.

* مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

1- International organization for Standardization

2- International Electro technical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organization International de Metrologie Legal)

4- Contact point

5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون استاندارد «روان کننده‌ها – روغن موتور برای موتورهای بنزینی و دیزلی سبک در سطح کیفیت معادل با API SE/CC – ویژگی‌ها»

سمت یا نمایندگی

رئیس واحد پژوهش روان کننده‌ها – پژوهشگاه صنعت نفت

رئیس

کمالی تبریزی ، فریبرز
(فوق لیسانس مدیریت)

دبیر

سرپرست گروه پژوهشی پتروشیمی موسسه استاندارد و تحقیقات
صنعتی ایران

امینیان ، وحید
(فوق لیسانس شیمی)

اعضا

مدیر بازرگانی شرکت افرون روان

ابوترابیان ، گلناز

(لیسانس مهندسی صنایع)

کارشناس کنترل کیفی و تحقیقات شرکت نفت پارس

اسپیکیان ، هدیه

(لیسانس مهندسی شیمی)

مدیر بازرگانی شرکت روغن موتور ایران

اسلامی ، نیما

(لیسانس مدیریت بازرگانی)

کارشناس شرکت ایران خودرو

بنی عامریان ، محمد رسول

(فوق لیسانس مهندسی شیمی)

رئیس کنترل کیفیت شیمیابی شرکت نفت بهران

پازکیان ، محمد علی

(فوق لیسانس شیمی)

کارشناس کنترل کیفیت شرکت نفت ایرانول

تدین ، محمد صادق

(فوق لیسانس شیمی)

مدیر کیفیت آزمایشگاه شرکت نفت سپاهان

تقوی ، راضیه

(فوق لیسانس شیمی)

سرپرست دفتر تهران شرکت زنیط

خراسانی ، امین

(لیسانس بازرگانی)

کارشناس شرکت نفت سپاهان

داوری ، منوچهر

(فوق لیسانس شیمی)

کارشناس شرکت نفت سپاهان

سلیمانی ، ابوذر

(فوق لیسانس شیمی)

اداره نظارت بر اجرای استاندارد موسسه استاندارد و تحقیقات
صنعتی ایران

عباسپور ، شهرناز

(لیسانس شیمی)

مسئول کنترل کیفیت شرکت روغن موتور ایران	علی اکبر ، مریم (لیسانس شیمی)
کارشناس شرکت سایپا	کاظمی ، محمد صادق (فوق لیسانس مهندسی مکانیک)
کارشناس شرکت ایران خودرو	میر سنایی ، مریم (لیسانس شیمی)
مدیر عامل شرکت قطران کاوه	منیری ، حسین (فوق دیپلم هنرستان)
کارشناس شرکت سایپا	نیستانی ، جواد (فوق لیسانس مهندسی مکانیک)

پیش گفتار

استاندارد " روان کنندها - روغن موتور برای موتورهای بنزینی و دیزلی سبک در سطح کیفیت معادل با API SE/CC - ویرگی ها " نخستین بار در سال ۱۳۵۳ تدوین شد . این استاندارد بر اساس پیشنهادهای رسیده و بررسی توسط موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و تأیید کمیسیون های مربوط برای دومین بار مورد تجدید نظر قرار گرفت و در پانصد و شصت و هشتمنی اجلاس کمیته ملی استاندارد شیمیابی و پلیمر مورخ ۸۷/۱۰/۲۵ تصویب شد . اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ ، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می شود .

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات استانداردهای ملی ایران در موقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود ، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت . بنابراین ، باید همواره از آخرین تجدید نظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

این استاندارد جایگزین استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۴۳ : سال ۱۳۷۲ است .

منابع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است :

۱- استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۴۳ : سال ۱۳۷۲ ، روغن موتور برای موتورهای بنزینی و دیزلی سبک در سطح کیفیت MIL L 46152 A

2- MIL L 46152 A : 1972 , Specification and Test Methods of Lubricating Oil for use in Supercharge Compression Ignition and Spark – Ignition Engine .

3- SAE J 300 Engine Oil Viscosity classification (2007)

4- ASTM D 4485-05a, Standard Specification for Performance of Engine Oils.

روان کننده‌ها – روغن موتور برای موتورهای بنزینی و دیزلی سبک

در سطح کیفیت معادل با API SE/CC – ویژگی‌ها

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، تعیین ویژگی و روش‌های آزمون روغن موتور مناسب برای موتورهای درون سوز بنزینی و دیزلی سبک است که به روغنی در سطح کیفیت معادل با API SE/CC نیاز دارد.

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آن‌ها ارجاع داده شده است.
بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد ملی ایران محسوب می‌شود.
در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدید نظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدید نظر و اصلاحیه‌های بعدی آن‌ها مورد نظر است.
استفاده از مراجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است:

۱-۲ استاندارد ملی ایران ۱۹۵ : سال ۱۳۸۶ ، فرآورده‌های نفتی – محاسبه شاخص گرانروی با استفاده از گرانروی کینماتیک در دماهای ۴۰ درجه سلسیوس و ۱۰۰ درجه سلسیوس

۲-۲ استاندارد ملی ایران ۱۹۶ : سال ۱۳۷۵ ، روش اندازه‌گیری مقدار کف در روغن‌های روان کننده

۳-۲ استاندارد ملی ایران ۱۹۸ : سال ۱۳۸۶ ، فرآورده‌های نفتی - اندازه گیری نقطه اشتعال و نقطه آتش گیری به روش باز کلیولند – روشن آزمون

۴-۲ استاندارد ملی ایران ۲۰۱ : سال ۱۳۷۵ ، روش اندازه‌گیری نقطه ریزش روغن‌های نفتی

۵-۲ استاندارد ملی ایران ۳۳۶ : سال ۱۳۶۸ ، فرآورده‌های نفتی – تشخیص خوردگی تیغه مسی – روشن آزمون

۶-۲ استاندارد ملی ایران ۲۷۷۲ : سال ۱۳۶۷ ، عدد قلیایی کل در محصولات نفتی به روش تیتراسیون پتانسیو متری اسید پر کلریک

۷-۲ استاندارد ملی ایران ۳۲۸۱ : سال ۱۳۸۶ ، روغن‌های روان کننده – اندازه گیری باریوم، کلسیم، منیزیم و روی در روغن‌های روان کننده کار نکرده به روش طیف سنجی جذب اتمی

۸-۲ استاندارد ملی ایران ۳۲۹۹ : سال ۱۳۷۱ ، ویژگی‌ها و روش‌های آزمون روغن پایه با شاخص گرانروی بالا

۹-۲ استاندارد ملی ایران ۳۷۸۰ : سال ۱۳۷۵ ، تعیین میزان اتلاف روغن‌های روان ساز در اثر تبخیر

۱۰-۲ استاندارد ملی ایران ۶۱۴۸ : سال ۱۳۸۰ ، فرآورده های نفتی - اندازه گیری پایداری برشی سیالات حاوی مواد پلیمری با استفاده از نازل تزریق دیزلی - روش آزمون

- 2-11 SAE J 300 Engine Oil Viscosity classification (latest active issue) .**
- 2-12 API 1509 April 2007 , Appendix E .**
- 2-13 ASTM D 4951-02 Determination of Additive Elements in Lubricating Oils by ICP-AES .**
- 2-14 ASTM D 5119-02 Standard Test Method for Evaluation of Automotive Engine Oils in the CRC-L-38 Spark- Ignition Engine .**
- 2-15 ASTM D 6557-04 , Evaluation of Rust Preventive characteristics of Automotive Engine Oils .**
- 2-16 ASTM D 6593-05 , Evaluation of Automotive Engine Oils for Inhibition of Deposit Formation in a Spark – Ignition Internal Combustion Engine Fueled with Gasoline and Operated under Low – Temperature , Light- Duty Conditions . (Sequence VG)**
- 2-17 ASTM D 6750-06 , Evaluation of Engine Oils in a High – Speed , single Cylinder Diesel Engine – 1 K Procedure . (Caterpillar 1 K)**
- 2-18 ASTM D 6891-06 Evaluation of Automotive Engine Oils in the Sequence IVA , Spark- Ignition Engine .**
- 2-19 ASTM D 7320-08 Evaluation of Automotive Engine Oils in the Sequence IIIG , Spark – ignition Engine .**
- 2-20 ASTM STP 315 H Part 2 Multicylinder Test Sequences for Evaluating Automotive Engine Oils (Sequence IID) .**
- 2-21 ASTM STP 315 H Part 3 Multicylinder Test Sequences for Evaluating Automotive Engine Oils (Sequence V-D) .**
- 2-22 ASTM STP 509 A Part 2 Single Cylinder Engine Tests for Evaluating the Performance of Crankcase Lubricant (Caterpillar 1 H 2) .**

۳ طبقه بندی

این نوع روغن موتور بر حسب درجات گرانروی مطابق استاندارد SAE J 300 طبقه بندی می‌گردد .

۴ ویژگی ها

۱-۴ مواد تشکیل دهنده

۱-۱-۴ روغن پایه

روغن پایه مورد استفاده در ساخت این نوع روغن موتور باید مطابق با استاندارد ملی ایران ۳۲۹۹ : سال ۱۳۷۱ و با توجه به طبقه بندی API برای روغن های پایه باشد ، تا بتواند ویژگی های مندرج در جدول یک و دو را در روغن موتور ایجاد کند .

۲-۱-۴ مواد افزودنی

مقدار و نوع مواد افزودنی مورد استفاده در ساخت روغن موتور باید با توجه به طبقه بندی API برای روغن های پایه باشد . بسته های مواد افزودنی مورد استفاده باید دارای تاییدیه از آزمایشگاه های مورد تأیید

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مبنی بر انجام آزمون های موتوری باشد . نوع روغن پایه مصرفی در آزمون های موتوری مربوطه ، باید از نظر گروه های مندرج در طبقه بندی API برای روغن های پایه مشخص شود .

یادآوری – تولید کننده روغن موتور باید اطلاعات فنی کامل راجع به منشأ ، روش پالایش ، نسبت های به کار برده شده روغن پایه و مواد افزودنی را در اختیار موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران قرار دهد .

۳-۱-۴ روغن موتور باید شفاف و عاری از هر گونه ناخالصی از قبیل آب ، مواد معلق ، رسوب و گرد و غبار بوده و نیز فاقد بوی زننده باشد .

۴-۱-۴ روغن موتور باید پایداری و همگنی خود را در طول نگه داری و قبل از مصرف حفظ کند .

۵-۱-۴ این روغن موتور باید با سایر روغن های موتور با سطح کیفیت مشابه ، که دارای پروانه کاربرد علامت استاندارد ملی ایران می باشند ، سازگاری داشته باشد .

۵ بسته بندی و نشانه گذاری

روغن موتور باید در ظروف مناسب و در اندازه های یک لیتری تا ۲۰۸ لیتری (بشکه) بسته بندی شود .
بر روی ظروف مشخصات زیر باید به صورت خوانا نوشتہ شود :

۱-۵ درجه گرانبروی روغن موتور بر مبنای درجات SAE ؛

۲-۵ سطح کیفیت روغن موتور به صورت " API SE/CC " معادل با

۳-۵ کاربرد روغن موتور از لحاظ بنزینی و یا دیزلی بودن آن ؛

۴-۵ حجم خالص بر حسب لیتر ؛

۵-۵ نام و نشانی شرکت تولید کننده به زبان فارسی و علامت تجاری آن ؛

۶-۵ عبارت " ساخت ایران " به زبان فارسی ؛

۷-۵ شماره و تاریخ ساخت .

جدول ۱- ویژگی‌های شیمیایی و فیزیکی

ردیف	ویژگی	واحد	حدود قابل قبول	روش آزمون
۱	درجه گرانزوی	-	مطابق با الزامات استاندارد SAE J 300 (آخرین انتشار)	استاندارد ملی ایران ۱۹۵ : سال ۱۳۸۶
۲	شاخص گرانزوی	-	گزارش شود	استاندارد ملی ایران ۶۱۴۸ : سال ۱۳۸۰
۳	پایداری برشی	-	روغن پس از آزمون در درجه گرانزوی خود باقی بماند	استاندارد ملی ایران ۳۷۸۰ : سال ۱۳۷۵
۴	فراریت ، حداکثر	درصد وزنی	درجه‌های ۴۰ ۵۰ ۴ درجه‌های ۲۰ ۳۰ ۶ درجه‌های ۲۰ Wx ۲۵ Wx ۱۰ ۱۵	درجه‌های ۴۰ ۵۰ ۴ درجه‌های xW ۲۰ xW ۳۰ ۱۹۰ درجه‌های xW ۴۰ xW ۵۰ ۲۰ ، ۳۰ ۲۰۰ درجه‌های ۴۰ ۵۰ ۲۲۰
۵	نقطه اشتعال ، حداقل	درجہ سلسیوس	درجہ سلسیوس	استاندارد ملی ایران ۱۹۸ : سال ۱۳۸۶
۶	کف الف- در ۹۴ و ۲۴ درجه سلسیوس ، حداکثر : - مرحله I ، تمایل به ایجاد کف- پایداری کف - مرحله II ، تمایل به ایجاد کف- پایداری کف - مرحله III ، تمایل به ایجاد کف- پایداری کف	میلی متر	بیست و پنج - صفر پنجاه - صفر بیست و پنج - صفر	استاندارد ملی ایران ۱۹۶ : سال ۱۳۷۵
۷	نقطه ریزش ، حداکثر	درجہ سلسیوس	درجہ‌های ۰ Wx ۵ Wx ۱۰ Wx - ۳۰ درجہ‌های ۱۵ Wx ۲۰ Wx ۲۵ Wx - ۲۴ درجہ‌های ۲۰ ۳۰ ۲۵ Wx - ۱۸ درجہ‌های ۴۰ ۵۰ - ۹	استاندارد ملی ایران ۳۷۸۰ : سال ۱۳۷۵
۸	خوردگی تیغه مسی، ۳ ساعت در ۱۰۰ درجه سلسیوس، حداکثر	-	۱ b	استاندارد ملی ایران ۳۳۶ : سال ۱۳۸۶
۹	عناصر	درصد وزنی	طبق مشخصات ماده افزودنی استفاده شده	استاندارد ملی ایران ۳۲۸۱ : سال ۱۳۸۶ ASTM D 4951-02
۱۰	عدد قلیایی کل	میلی گرم بر گرم KOH		استاندارد ملی ایران ۲۷۷۲ : سال ۱۳۶۷

جدول ۲- آزمون های موتوری

ردیف	آزمون	واحد	حدود قابل قبول	روش آزمون
۱	- کاهش وزن یاتاقان - ارزیابی رسبویات لاکی دامن پیستون	میلی گرم	حداکثر ۴۰ حداقل ۹/۰	ASTM D 5119-02 (CRC – L 38)
۲	زنگ زدگی : - میانگین ارزیابی میزان تغییر رنگ	-	حداکثر ۱۰۰	ASTM D 6557-04
۳	اکسید شدن و ساییدگی :	درصد	حداکثر ۳۷۵ حداقل ۹/۱ حداکثر ۴/۰ حداکثر ۹/۲ نداشته باشد نداشته باشد نداشته باشد حداکثر ۱۰۲ حداکثر ۲۰۳	افزایش گرانروی روغن موتور در دمای ۴۰ درجه سلسیوس بعد از ۶۴ ساعت کار موتور
	- میانگین ارزیابی رسبویات لاکی پیستون			- میانگین ارزیابی رسبویات زمینه رینگ روغن
	- میانگین ارزیابی میزان لجن			- میانگین ارزیابی ساییدگی بالابر
	- چسبندگی رینگ روغن و رینگ کمپرسور			- خراشیدگی بالابر یا بادامک
	- چسبندگی بالابر			- میانگین ساییدگی بادامک یا بالابر
	- خراشیدگی بالابر یا بادامک			- حداکثر ساییدگی بادامک یا بالابر
	تشکیل رسبو و ساییدگی در دمای پایین :			
	- میانگین ارزیابی میزان لجن موتور			
	- میانگین ارزیابی رسبویات لاکی موتور			
	- میانگین ارزیابی رسبویات لاکی دامن پیستون			
۴	گرفتگی رینگ روغن	درصد	حداکثر ۹/۲ حداکثر ۶/۳ حداکثر ۶/۴ حداکثر ۱۰/۰ حداکثر ۱۰/۰ نداشته باشد حداکثر ۵۰ حداکثر ۱۰۱	گرفتگی توری صافی روغن
	- گرفتگی رینگ کمپرسور داغ			- چسبندگی رینگ کمپرسور داغ
	- میانگین ساییدگی بادامک			- میانگین ساییدگی بادامک
	- حداکثر ساییدگی بادامک			

جدول ۲- ادامه آزمون های موتوری

ردیف	آزمون	واحد	حدود قابل قبول	روش آزمون
۵	ساییدگی قطعات موتور و جمع شدن رسوبات : - گرفتگی شیار فوکانی - ارزیابی کل دی مریت	درصد	حداکثر ۴۵ حداکثر ۱۴۰	ASTM STP-509 A Part 2 (Caterpillar 1 H 2)

یادآوری ۱ - در صورت عدم امکان و یا عدم دسترسی به آزمون بند ۳ ، انجام آزمون تطبیقی با آزمون (Sequence IIIG) ASTM D 7320-08 (Sequence IIIG) توسعه آزمایشگاه های مورد تأیید موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران قابل قبول است .

یادآوری ۲ - در صورت عدم امکان و یا عدم دسترسی به آزمون بند ۴ ، انجام آزمون تطبیقی با آزمون های (G) ASTM D 6593-05 (Sequence V-G) و (Sequence IVA) ASTM D 6891-06 (Sequence IV-A) توسعه آزمایشگاه های مورد تأیید موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران قابل قبول است .

یادآوری ۳ - در صورت عدم امکان و یا عدم دسترسی به آزمون بند ۵ ، انجام آزمون تطبیقی با آزمون (Caterpillar 1K) ASTM D 6750-06 (Sequence I) توسعه آزمایشگاه های مورد تأیید موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران قابل قبول است .

پیوست الف

(اطلاعاتی)

طبقه بندی SAE بر اساس گرانزوی برای روغن‌های موتور (SAE J300-2007)

گرانزوی در ۱۵۰ درجه سلسیوس ، با سرعت برشی زیاد ^(۳) ، میلی پاسکال ثانیه ، حداقل	گرانزوی در ۱۰۰ درجه سلسیوس ، با سرعت برشی کم ^(۲) ، میلی متر مربع بر ثانیه ^(۴)		گرانزوی ظاهری در دمای پایین ، میلی پاسکال ثانیه ^(۳)		درجه گرانزوی SAE
	حداکثر	حداقل	مربوط به پمپاز روغن ^(۴) حداکثر	مربوط به هنگام روشن کردن موتور ^(۱) حداکثر	
-	-	۳/۸	-۴۰ °C در ۶۰.....	-۳۵ °C در ۶۲۰۰	• W
-	-	۳/۸	-۳۵ °C در ۶۰.....	-۳۰ °C در ۶۶۰۰	۵ W
-	-	۴/۱	-۳۰ °C در ۶۰.....	-۲۵ °C در ۷۰۰۰	۱۰ W
-	-	۵/۶	-۲۵ °C در ۶۰.....	-۲۰ °C در ۷۰۰۰	۱۵ W
-	-	۵/۶	-۲۰ °C در ۶۰.....	-۱۵ °C در ۹۵۰۰	۲۰ W
-	-	۹/۳	-۱۵ °C در ۶۰.....	-۱۰ °C در ۱۳۰۰۰	۲۵ W
۲/۶	< ۹/۳	۵/۶	-	-	۲۰
۲/۹	< ۱۲/۵	۹/۳	-	-	۳۰
(۱۰W۴۰ ، ۵W۴۰ ، ۰W۴۰) درجه‌های ۳/۵	< ۱۶/۳	۱۲/۵	-	-	۴۰
(۴۰ و ۲۵W۴۰ ، ۲۰W۴۰ ، ۱۵W۴۰) درجه‌های ۳/۷	< ۱۶/۳	۱۲/۵	-	-	۴۰
۳/۷	< ۲۱/۹	۱۶/۳	-	-	۵۰
۳/۷	< ۲۶/۱	۲۱/۹	-	-	۶۰
یادآوری - برای بررسی آماری داده‌ها به استاندارد ASTM D 3244-07 مراجعه شود.					
۱- استاندارد ملی ایران ۵۵۱۲ : سال ۱۳۸۰ (ASTM D 5293-08) ; آزمون CCS (ASTM D 445-06) (ASTM D 445-06) : سال ۱۳۷۵ (ASTM D 445-06) : سال ۱۳۷۵					

3- 1 mPa.s = 1 cP ; 1 mm²/s = 1 cSt

4- ASTM D 4684-08 (MRV)

5- ASTM D 4683-04 , or ASTM D 4741-06 , or ASTM D 5481 – 04 (HTHS)

پیوست ب
(اطلاعاتی)

طبقه بندی API برای روغن‌های پایه					
سایر	گوگرد (درصد وزنی)	ترکیبات اشباع (درصد وزنی)	شاخص گرانزوی	گروه	
-	>۰/۰۳	و / یا	< ۹۰	۸۰-<۱۲۰	I
-	≤۰/۰۳	و	≥ ۹۰	۸۰-<۱۲۰	II
-	≤۰/۰۳	و	≥ ۹۰	≥ ۱۲۰	III
PAO ^(۱)	-	-	-	-	IV
روغن پایه‌های دیگر به غیر از گروه‌های I تا IV	-	-	-	-	V
PIO ^(۲)	-	-	-	-	VI
1- Poly Alpha Olefins					
2- Poly Internal Olefins					